

การพัฒนาชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษของ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1

ญาวารี ชูชิต, สิทธิชัย อินทรมนเที่ยร
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ และ 2) เพื่อนำเสนอแนวปฏิบัติจากกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษด้วยชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเทพกระษัตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 27 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ จำนวน 4 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษ และ 4) แบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความก้าวหน้า (Normalized Gain)

ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ที่พัฒนาขึ้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.68, S.D. = 0.21) คิดเป็นร้อยละ 93.67 และค่าความก้าวหน้า (Normalized Gain) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.33 อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดโฟนิกส์ร่วมกับชุดฝึกทักษะที่ออกแบบอย่างเป็นระบบสามารถส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำและพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์, ความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำ, การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

บทนำ

ในบริบทของโลกปัจจุบันภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญในฐานะภาษาสากลที่ใช้ในการสื่อสารด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการดำรงชีวิต (Graddol, 2006) และถือเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (จิตติรัตน์ วันดี, 2567) โดยประเทศไทยได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) อย่างไรก็ตาม ในระดับประถมศึกษายังคงพบปัญหาด้านทักษะการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านออกเสียงและการสะกดคำ เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับเสียง (letter-sound correspondence) ได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Johnstone และ Watson (2008)

แนวทางการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) ที่เน้นการเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษรและการผสมเสียงอย่างเป็นระบบ ได้รับการยอมรับว่าสามารถพัฒนาทักษะการอ่านในระดับเริ่มต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Macmillan, 2008) และงานวิจัยในประเทศไทยพบว่าการใช้โฟนิกส์ร่วมกับชุดฝึกทักษะที่มีลำดับขั้นช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเสียงได้อย่างชัดเจน (พิมพ์ภรณ์ พวงชื่น, 2562; ณิชดา พุ่มพวง และเพชร ประเสริฐ, 2566) อย่างไรก็ตาม ยังขาดสื่อการเรียนรู้ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาชุดฝึกทักษะโฟนิกส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Kemmis & McTaggart, 1988) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์
2. เพื่อนำเสนอแนวปฏิบัติจากกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษด้วยชุดฝึกทักษะโฟนิกส์

วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามวงจรของการปฏิบัติตามแนวคิดของ (Kemmis & McTaggart, 1988) 4 ขั้นตอน PAOR 4 วงจรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องกัน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณร่วมกับการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนวัดเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 27 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

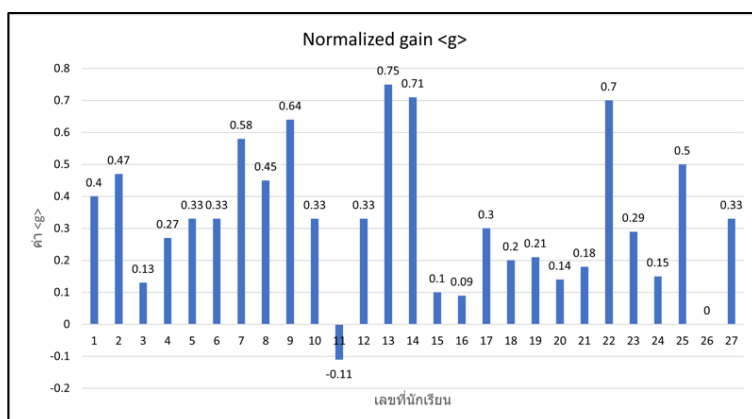
1. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน รวม 12 ชั่วโมง
2. ชุดฝึกทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษ (Phonics) จำนวน 4 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 Letter Sounds A-Z ชุดที่ 2 Short Vowels ชุดที่ 3 Blending Sounds (CVC) ชุดที่ 4 Reading Practice
3. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำ จำนวน 15 ข้อ
4. แบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะโฟนิกส์

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ผลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนจำนวน 12 แผน รวม 12 ชั่วโมง โดยใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ เน้นการเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษร การผสมเสียง และการฝึกอ่านอย่างเป็นลำดับขั้น พร้อมทั้งสังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ภายหลังจากจัดกิจกรรม ได้ประเมินความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำของนักเรียน และนำข้อมูลจากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความก้าวหน้า (Normalized Gain) เพื่อสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนและประเมินประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะโฟนิกส์

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ ตามกราฟแสดงระดับความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนตามค่าความก้าวหน้า (Normalized gain)

High gain
3 คน (11.11%)
Medium gain
13 คน (48.15%)
Low gain
11 คน (40.74%)

นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับความก้าวหน้าปานกลาง (48.15%) รองลงมาคือระดับต่ำ (40.74%) และระดับสูง (11.11%) โดยค่าความก้าวหน้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่าชุดฝึกทักษะโฟ

นิกส์สามารถส่งเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้เรียนบางส่วนที่มีความก้าวหน้าในระดับต่ำ ซึ่งอาจเกิดจากความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านพื้นฐานทางภาษาและความสามารถในการเรียนรู้

2. ผลการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีจากกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษด้วยชุดฝึกทักษะโฟนิกส์

ตารางที่ 1 แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

วงจรปฏิบัติ	แนวทางการปรับปรุงในแต่ละวงจรปฏิบัติ	แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการจัดการเรียนรู้
1	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สื่อภาพ บัตรคำ และเกมคำศัพท์ - จัดกิจกรรมจากง่ายไปยาก - ส่งเสริมการทำงานเป็นคู่และกลุ่ม 	1. การใช้สื่อและกิจกรรมจากชุดฝึกทักษะที่หลากหลายช่วยกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน
2	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกอ่านออกเสียงและสะกดคำอย่างต่อเนื่อง - เพิ่มกิจกรรมอ่านรายบุคคล 	2. การจัดลำดับกิจกรรมจากง่ายไปสู่ยากช่วยพัฒนาทักษะการผสมเสียงและการอ่านคำศัพท์ตามหลักโฟนิกส์อย่างเป็นระบบ
3	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มการอ่านคำศัพท์และประโยคสั้น - ปรับระดับความยากของแบบฝึก - ทบทวนเสียงตัวอักษรและการผสมเสียง - พัฒนาแบบฝึกและกิจกรรมให้หลากหลายมากขึ้น 	3. การฝึกอ่านออกเสียงและสะกดคำอย่างต่อเนื่องช่วยเสริมสร้างความคล่องในการอ่านของผู้เรียน 4. การประเมินผลระหว่างเรียนช่วยให้ครูติดตามพัฒนาการของผู้เรียนและปรับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม 5. การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในแต่ละวงรอบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการช่วยพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการใช้สื่อที่หลากหลาย การจัดลำดับกิจกรรมจากง่ายไปยาก และการฝึกอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความคล่องในการอ่านเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ การปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและการประเมินระหว่างเรียนมีบทบาทสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์สามารถส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเสียงสะกดคำของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนมีความก้าวหน้าใน

ระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร การผสมเสียง และการฝึกอย่างเป็นลำดับขั้นจากง่ายไปยาก มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถถอดรหัสคำศัพท์และพัฒนาความคล่องในการอ่านได้ดีขึ้น ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการอ่านในระดับเริ่มต้น (Macmillan, 2008) รวมทั้งงานวิจัยของพิมภรณ์ พวงชื่น (2562) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดโฟนิกส์สามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ การดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีการปรับปรุงกิจกรรมในแต่ละวงรอบ เช่น การใช้สื่อที่หลากหลาย การฝึกอ่านอย่างต่อเนื่อง และการประเมินระหว่างเรียน ช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าผู้เรียนบางส่วนมีความก้าวหน้าในระดับต่ำ ซึ่งอาจเกิดจากความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านพื้นฐานทางภาษาและความสามารถในการเรียนรู้ ดังนั้น การออกแบบกิจกรรมที่ยืดหยุ่นและการเสริมการเรียนรู้เฉพาะบุคคลจึงมีความสำคัญในการยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

ชุดฝึกทักษะ Phonics สามารถใช้พัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงและการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูควรปรับกิจกรรมและระยะเวลาให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาผลในระยะยาว และขยายกลุ่มตัวอย่างหรือระดับชั้น เพื่อยืนยันประสิทธิผลในบริบทที่หลากหลาย

บรรณานุกรม

Graddol, D. (2006). English next. British Council.

Johnstone, R., & Watson, J. (2008). Teaching synthetic phonics. Scottish Executive Education Department.

Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). The action research planner (3rd ed.). Deakin University.

Macmillan. (2008). Phonics handbook. Macmillan Education.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560).